

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie
Ul. Gen. Wł. Sikorskiego 3
70—361 Szczecin

„AKTYWNA INTEGRACJA W SZCZECINIE”

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROJEKTU SYSTEMOWEGO W 2010 R.

Szczecin, dn. 10.03.2011 r.

Projekt „Aktywna integracja w Szczecinie” jest współfinansowany przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

„Aktywna integracja w Szczecinie” to projekt systemowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie, który jest realizowany w latach 2008 - 2013 r. Środki finansowe pochodzą z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Poddziałanie 7.1.1).

Celem głównym projektu jest aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych.

Cele szczegółowe to: pomoc w walce z nałogami i bezradnością, syndromem wykluczenia, zniesienie barier psychologicznych i podniesienie poczucia własnej wartości, integracja rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez aktywizację jej członków, podniesienie poziomu wykształcenia, podwyższenie kwalifikacji zawodowych i dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy, przygotowanie grupy osób do samodzielnego funkcjonowania na rynku pracy, umożliwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do różnorodnych form rehabilitacji oraz ich integracja ze społeczeństwem poprzez wskazanie aktywnych form spędzania czasu.

Działania w ramach projektu wpisują się w cel strategiczny NSS tj. Wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej, POKL tj. zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego. Projekt realizuje cel szczegółowy Priorytetu VII: "Poprawa dostępu do rynku pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym", "Politykę równych szans" poprzez zapewnienie równego dostępu do zaplanowanego wsparcia, bez względu na płeć, wiek, poziom wykształcenia, status społeczny itp.

Projekt MOPR jest także zgodny z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miasto Szczecin na lata 2009-2015, która zakłada m.in. tworzenie i wzmacnianie rozwiązań służących godzeniu pracy zawodowej i wychowania dzieci, wspieranie aktywności zawodowej i edukacyjnej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, kompleksową rehabilitację i aktywizację osób niepełnosprawnych. Projekt wypełnia treścią założenia i cele w/w dokumentu, jak również cele i założenia POKL realizując cykl działań aktywizujących klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie, mających na celu uniezależnienie klientów od pomocy społecznej i umożliwienie im powrotu na rynek pracy.

Projekt „Aktywna integracja w Szczecinie” jest współfinansowany przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

1. Uczestnicy Projektu

W 2010 r. wsparciem w ramach projektu „Aktywna integracja w Szczecinie” objętych było łącznie 244 osób. Były to osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo lub zagrożone wykluczeniem społecznym, które korzystały ze świadczeń pomocy społecznej MOPR.

Zgodnie z diagnozą problemów społecznych w Szczecinie do udziału w projekcie wytypowano 6 następujących grup :

1. **rodzice dzieci umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego oraz członkowie ich rodzin** (w tym np. małżonkowie lub partnerzy żyjący w związkach nieformalnych, ich dzieci przebywające w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub rodzinach zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego i dzieci przebywające pod opieką rodziców wspólnie zamieszkujące, również pełnoletnie);
2. **młodzież w wieku 15-18 lat z rodzin zastępczych i z placówek opiekuńczo-wychowawczych** zwykle o zaniżonej samoocenie, niskich umiejętnościach społecznych, posiadająca braki i luki w wiedzy i umiejętnościach szkolnych, o niskim poziomie zainteresowań i uzdolnień i umiejętności aktywnego spędzania czasu wolnego, słabo przygotowana do samodzielnego dorosłego życia w społeczeństwie, w tym w zakresie pełnienia ról zawodowych;
3. **usamodzielniani wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze**: zwykle o zaniżonej samoocenie, niskich umiejętnościach społecznych, posiadająca braki i luki w wiedzy i umiejętnościach szkolnych, słabo przygotowana do samodzielnego dorosłego życia w społeczeństwie, w tym w zakresie pełnienia ról zawodowych, o niskim poziomie zainteresowań i umiejętności aktywnego spędzania czasu wolnego;
4. **osoby niepełnosprawne**, które w większości nie pracują i nie są objęte kompleksowym systemem wsparcia rozwiązującym ich problemy psychofizyczne utrudniające integrację społeczną i zawodową; grupa, w której w szczególności zachodzi potrzeba nawiązania nowych kontaktów społecznych, nabycia, bądź podtrzymania umiejętności społecznych i osobistych, niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w życiu; nabycia pewności siebie i wzmocnienia poczucia własnej wartości; wzmocnienia kondycji psychofizycznej, zwiększenia samoświadomości poprzez m.in. wiedzę o swojej chorobie;
5. **osoby bezrobotne**, zagrożone wykluczeniem społecznym, które długotrwale korzystają z pomocy społecznej, są w wieku aktywności zawodowej, mają niskie kwalifikacje zawodowe, bądź wcale ich nie posiadają, mają niewielkie doświadczenie zawodowe, bądź wcale go nie posiadają, nie posiadają wiedzy związanej z aktywnym poszukiwaniem zatrudnienia, mają niską samoocenę, mają niski poziom motywacji;
6. **osoby niewydolne wychowawczo, zagrożone wykluczeniem społecznym, które wychowują co najmniej jedno małoletnie dziecko**, wykazują deficyty w samodzielnym prowadzeniu gospodarstwa domowego, są zagrożone umieszczeniem ich dzieci w opiece zastępczej z uwagi na wykazywaną bezradność w zakresie sprawowania opieki i wychowywania dzieci, zaniedbywanie potrzeb dzieci, zaburzone relacje z dziećmi, długotrwale korzystają z pomocy socjalnej, mają niskie kwalifikacje zawodowe, bądź wcale ich nie posiadają, nie posiadają wiedzy związanej z aktywnym poszukiwaniem zatrudnienia.

Projekt „Aktywna integracja w Szczecinie” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Tabela 1. Podział Uczestników Projektu ze względu na grupy

Nazwa grupy	Liczba osób
rodzice dzieci umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego	11
osoby bezrobotne zagrożone wykluczeniem społecznym	128
młodzież w wieku 15 - 18 lat z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych	20
usamodzielniani wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze	24
osoby niewydolne wychowawczo, zagrożone wykluczeniem społecznym	31
osoby niepełnosprawne	30
RAZEM	244

Rekrutacja Uczestników do projektu przebiegała dwuetapowo z uwzględnieniem specyfiki każdej z poszczególnych grup. Ponieważ miała ona charakter zamknięty (tzn. dotyczyła tylko wybranych klientów MOPR, którym została zaprezentowana oferta projektu) w ten proces włączone zostały działy i komórki MOPR. Za wstępną selekcję odpowiedzialni byli specjaliści zajmujący się na co dzień ww. klientami. W drugim etapie zaproponowane grupy kandydatów oraz listy rezerwowe podlegały weryfikacji przez pracowników socjalnych zatrudnionych w Biurze Projektu oraz specjalistę ds. rekrutacji.

W procedurę został również włączony PUP w Szczecinie, wspólnie z którym byli rekrutowani Uczestnicy pozostający bez pracy (zgodnie z zawartym porozumieniem wytypowano osoby odpowiedzialne za przepływ informacji oraz ustalono system spotkań, w trakcie których na bieżąco będą zapadały decyzje dot. rekrutacji i udziału UP w projekcie).

W trakcie rekrutacji został położony szczególny nacisk na równy dostęp do projektu dla kobiet i mężczyzn. W tym celu podjęto działania polegające m.in. na przeszkoleniu zespołu odpowiedzialnego za rekrutację w zakresie równych szans kobiet i mężczyzn, a także odpowiedniej promocji oraz zapewnieniu usług wspierających (m.in. w postaci pokrycia kosztów opieki nad dziećmi), które ułatwiły osobom potrzebującym wsparcia skorzystanie z szansy jaką daje udział w projekcie.

Projekt „Aktywna integracja w Szczecinie” jest współfinansowany przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Tabela 2. Przepływ uczestników projektu

Okres	Liczba osób, które:														
	Rozpoczęły udział w projekcie			Powrócili do projektu						Zakończyły udział w projekcie			Przerwały udział w projekcie		
				Po zakończonym udziale w projekcie			Po przerwaniem udziale w projekcie								
	K	M	Ogółem	K	M	Ogółem	K	M	Ogółem	K	M	Ogółem	K	M	Ogółem
Rok 2010	108	84	192	34	17	51	0	0	0	125	77	202	17	24	41
Osiągnięta wartość kumulatywnie	477	335	812	79	56	135	0	0	0	391	253	644	86	82	168

Tabela 3. Określenie statusu na rynku pracy osób, które rozpoczęły udział w projekcie

Lp.	Status osoby na rynku pracy	Rok 2010			Osiągnięta wartość kumulatywnie		
		K	M	Ogółem	K	M	Ogółem
1	Bezrobotni	54	46	100	257	155	412
	w tym osoby długotrwale bezrobotne	16	6	22	98	37	135
2	Osoby nieaktywne zawodowo	49	38	87	213	180	393
	w tym osoby uczące lub kształcące się	24	11	35	140	110	250
3	Zatrudnieni	5	0	5	7	0	7
4	Ogółem	108	84	192	477	335	812
	w tym osoby niepełnosprawne	19	12	31	43	38	81

Tabela 4. Osoby, które rozpoczęły udział w projekcie, znajdujące się w dwóch grupach wiekowych 15-24 i 55-64 lata

Lp.	Wykształcenia	Rok 2010			Osiągnięta wartość kumulatywnie		
		K	M	Ogółem	K	M	Ogółem
1	Osoby młode (15 – 24 lata)	33	24	57	190	139	329
2	Osoby w wieku starszym (55 – 64 lata)	6	8	14	14	23	37
3	w tym pracownicy w wieku starszym (55 – 64 lata)	0	0	0	0	0	0

Projekt „Aktywna integracja w Szczecinie” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Tabela 5. Osoby, które rozpoczęły udział w projekcie ze względu na wykształcenie

Lp.	Wykształcenia	Rok2010			Osiągnięta wartość kumulatywnie		
		K	M	Ogółem	K	M	Ogółem
1	podstawowe, gimnazjalne i niższe	54	36	90	252	188	440
2	Ponadgimnazjalne	42	46	88	168	130	298
3	Pomaturalne	3	1	4	36	15	51
4	Wyższe	9	1	10	21	2	23

Projekt „Aktywna integracja w Szczecinie” jest współfinansowany przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

2. Instrumenty aktywnej integracji – działania na rzecz Uczestników Projektu

W ramach projektu podpisano 218 kontraktów socjalnych oraz 26 umów z osobami niepełnosprawnymi.

Projekt zakładał udział Uczestników w 6 różnych grupach. Każda z nich była pod opieką pracowników socjalnych zatrudnionych w ramach projektu (20 pracowników zostało podzielony na mniejsze zespoły świadczące pracę socjalną oraz wspierające w realizacji instrumentów aktywnej integracji wybrane grupy uczestników – 12 pracowników zajmowało się nimi bezpośredni w Biurze Projektu, pozostali byli zatrudnieni w komórkach organizacyjnych i działach MOPR gdzie byli współodpowiedzialni za rekrutację i pracę ze środowiskiem UP).

Koncepcja realizacji działań stawiała na elastyczność i wysoką efektywność proponowanych form wsparcia. Z tego też względu po zakończeniu procesu rekrutacji były analizowane potrzeby każdego z UP. Doświadczenia z lat ubiegłych kazały stawiać na indywidualne wsparcie i takie kształtowanie ścieżki UP, by jak najbardziej dostosować ją do potrzeb i możliwości każdej z osób.

Przyjęty mechanizm przewidywał następującą ścieżkę aktywizacji:

- rekrutacja (weryfikacja formalna kandydata, rozmowy wstępne, badanie gotowości od udziału w projekcie i motywacji),
- analiza potrzeb UP dokonywana przez pracownika socjalnego w Biurze Projektu oraz spec. ds. rekrutacji,
- podpisanie kontaktu socjalnego lub umowy i określenie działań oraz czasu niezbędnego do ich realizacji,
- realizacja instrumentów aktywnej integracji oraz pracy socjalnej na rzecz UP,
- podsumowanie kontaktu socjalnego, wyłączenie BO z grupy uczestników projektu.

Zgodnie z harmonogramem wsparcie przewidziano w ciągu trwania całego projektu. Z uwagi na dotychczasowe doświadczenia zarówno proces rekrutacji jak i organizacja poszczególnych form wsparcia trwały cały rok. Włączanie nowych UP trwało równoległe do wszystkich zaplanowanych grup.

Bardzo istotnym działaniem wspierającym aktywizację społeczną i zawodową uczestników było zatrudnienie 20 pracowników socjalnych. Dzięki temu każdy z beneficjentów został otoczony indywidualnym wsparciem ze strony wykwalifikowanego pracownika, który przez cały rok świadczył na jego rzecz pracę socjalną.

Dodatkową formą wsparcia dla UP był finansowany w ramach wkładu własnego system zasiłków celowych i celowych specjalnych oraz pomocy na kontynuację nauki. 187 uczestników otrzymało zasiłek w średniej wysokości 737 zł, a 1 osoba w kwocie 752,10 zł. 42 kolejne osoby otrzymały zasiłki w kwocie 1 309,56 zł, a 1 osoba 1 309,68 zł. Jednocześnie pomoc na kontynuację nauki była wypłacana 12 osobom.

2.1. Osoby bezrobotne oraz osoby niewydolne wychowawczo, zagrożone wykluczeniem społecznym, które wychowują co najmniej jedno małoletnie dziecko

Grupa ta liczyła 159 osób (128 osób bezrobotnych i 31 osób z grupy osób niewydolnych wychowawczo). Z uwagi na dominujący problem braku pracy w przypadku tych grup podjęto zbliżoną ścieżkę aktywizacji

Objęcie ww. osób wsparciem w ramach projektu miało na celu zwiększenie ich wiedzy i umiejętności w zakresie aktywnego poszukiwania zatrudnienia, podniesienie ich samooceny oraz zwiększenie poziomu motywacji. Działania w ramach projektu wpisują się w cel jakim była:

- pomoc osobom bezrobotnym w wyjściu z kręgu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- zdobycie kwalifikacji zawodowych oraz umiejętności aktywnego poszukiwania zatrudnienia,

---

Projekt „Aktywna integracja w Szczecinie” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- powrót na otwarty rynek pracy,
- powrót do pełnienia ról społecznych,
- wzrost poczucia własnej wartości.

Beneficjenci w ramach Projektu skorzystali z szeregu instrumentów aktywizacji. Były to:

- kursy zawodowe, w których uczestniczyły 103 osoby,
- warsztaty integracyjne zorganizowane dla 127 osób,
- warsztaty klubu pracy dla 19 osób,
- „Akademia wizerunku” 24 osoby.

Dodatkowo każdy z beneficjentów miał możliwość indywidualnego spotkania się z doradcą zawodowym (skorzystało z tego 146 osób), psychologiem (40 osób) oraz z pośrednikiem pracy (109 osób).

Spotkanie z psychologiem miało na celu:

- pomoc w zakresie poczucia kontroli nad własnym życiem
- pomoc w radzeniu sobie z obszarami problemowymi uczestnika
- analizę sprawności intelektualnej oraz możliwości poznawczych uczestnika.

Spotkanie z doradcą zawodowym miało na celu:

- określenie predyspozycji zawodowych beneficjentów
- pomoc w wyborze zawodu i kierunku kształcenia uwzględniając możliwości psychofizyczne i sytuację życiową klientów
- zapoznanie beneficjenta ze sposobami kontaktowania się z pracodawcą, sposobami poszukiwania pracy oraz możliwościami zawodowymi na rynku pracy.

Spotkanie z pośrednikiem pracy miało na celu:

- przedstawienie bezrobotnemu aktualnych ofert pracy zgodnych z jego wykształceniem i predyspozycjami zawodowymi.

Dodatkowo beneficjenci uczestniczyli w „Warsztatach integracyjno – motywacyjnych”, których celem było:

- wyzwolenie aktywności uczestników w kierunku samopoznania i samooceny
- zdobycie umiejętności wyrażania swoich potrzeb
- odblokowanie i odreagowanie tłumionych emocji
- nabycie przez uczestników umiejętności skutecznej komunikacji
- zdobycie poczucia własnej autonomii i odpowiedzialności za własne zachowania
- określenie przez uczestników swoich predyspozycji zawodowych
- uzyskanie motywacji do realizacji dalszych działań w ramach projektu „Aktywna integracja w Szczecinie”

Dla uczestników projektu zostały również przygotowane zajęcia „Klubu pracy”, których zadaniem było przygotowanie bezrobotnych do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu zatrudnienia w szczególności poprzez:

- wymianę doświadczeń radzenia sobie w sytuacji bezrobocia
- odkrywanie i wzmacnianie swoich mocnych stron
- określenie obszaru zainteresowań zawodowych
- pisanie życiorysu zawodowego
- opracowanie planu poszukiwania pracy.

„Akademia wizerunku” będąca kolejnym instrumentem aktywnej integracji miała na celu nabycie przez uczestników umiejętności w zakresie świadomego kreowania własnego wizerunku poprzez:

- ćwiczenia z autoprezentacji
- indywidualne konsultacje z zakresu wizażu, stylizacji ubioru i fryzury.

Kluczowym elementem wsparcia były szkolenia zawodowe. Zgodnie z zapotrzebowaniem rynku, predyspozycjami zawodowymi oraz oceną doradcy zawodowego Uczestnicy byli kierowani do udziału w następujących kursach:

- „Bukieciarz – florysta” (13 osób),
- „Fryzjer z egzaminem czeladniczym” (10 osób),

Projekt „Aktywna integracja w Szczecinie” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- „Stylizacja paznokci” (11 osób),
- „Profesjonalny kasjer – sprzedawca” (14 osób),
- „Spawacz” (5 osób),
- „Magazynier z obsługa wózków widłowych” (16 osób),
- „Operator koparko – ładowarek” (8 osób),
- „Technolog robót wykończeniowych” (15 osób),
- „Pracownik ochrony fizycznej I stopnia” (2 osoby),
- „Barman – kelner” (7 osób),
- „Kadry – płace” (10 osób),
- „Prawo jazdy kat. B” (25 osób),
- „Opiekun osoby niepełnosprawnej” (1 osoba),
- „Opiekunka dziecięca” (1 osoba).

Wedle potrzeb beneficjenci objęci byli ubezpieczeniem zdrowotnym. Mieli możliwość wykonania badań lekarskich niezbędnych do uczestnictwa w szkoleniach zawodowych oraz uzyskania książeczki dla celów sanitarno – epidemiologicznych.

Dodatkowym wsparciem dla beneficjentów była pomoc finansowa w formie zasiłków celowych na realizację potrzeb związanych z uczestnictwem w Projekcie.

Bardzo istotnym działaniem wspomagającym aktywizację społeczną i zawodową beneficjentów była praca socjalna wykonywana przez pracowników socjalnych. Każdy z uczestników otoczony był indywidualnym wsparciem ze strony pracownika socjalnego, który przez cały rok na jego rzecz świadczył pracę socjalną.

2.2. Młodzież w wieku 15 - 18 lat z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych

Aktywizacja 20 osób należących do tej grupy miało na celu wsparcie edukacyjne poprzez udział w zajęciach kompensacyjnych oraz organizację działań ukierunkowanych na podniesienie kompetencji osobistych uczestników, poczucia ich własnej wartości oraz nabycia umiejętności funkcjonowania w społeczeństwie.

W ramach projektu zorganizowano:

- konsultacje z doradcą zawodowym (2 osoby),
- konsultacje z psychologiem (10 osób),
- warsztaty „Akademia wizerunku” (7 osób),
- szkolenie prawo jazdy kat. B (3 osoby),
- wyjazd socjoterapeutyczny w Góry Stołowe (14 osób),
- zajęcia kompensacyjne (18 osób),
- wyjazd edukacyjny do miejscowości Kórnik (13 osób),
- wyjazd integracyjny do Pilchowa (17 osób).

Kluczowym elementem wsparcia były zajęcia kompensacyjne. Udział beneficjentów w zajęciach przyczynił się w istotny sposób do poprawy wyników w nauce. Wszyscy uczestnicy, którzy uczęszczali na zajęcia przygotowawcze do testów kompetencji na zakończenie III klasy gimnazjum, uzyskali zadowalające wyniki z powyższych testów, co umożliwiło im kontynuowanie nauki na kolejnym szczeblu edukacji.

Każdy z zaproponowanych wyjazdów (integracyjny, edukacyjny, socjoterapeutyczny) spotkał się z dużym zainteresowaniem młodzieży. Podczas każdego z nich wykazywali aktywność i chęć do współpracy, sprzyjało to również nawiązaniu nowych kontaktów koleżeńskich.

2.3. Usamodzielniani wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze

Uczestnicy należący do tej grupy podpisali indywidualny plan usamodzielnienia, który miał im pomóc w precyzowaniu swoich planów życiowych i określić konsekwencje ich realizowania. Głównym założeniem dla grupy usamodzielnianych było:

Projekt „Aktywna integracja w Szczecinie” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- zdobycie kwalifikacji zawodowych lub podwyższenia posiadanych kwalifikacji zawodowych;
- wsparcie edukacyjne poprzez zajęcia kompensacyjne;
- wsparcie w działaniach ukierunkowanych na podniesienie swoich kompetencji osobistych, poczucia własnej wartości, nabycia umiejętności funkcjonowania w grupie oraz poruszania się po rynku pracy.

W ramach projektu zorganizowano:

- konsultacje z doradcą zawodowym (21 osób),
- konsultacje z psychologiem (13 osób),
- pośrednictwo pracy (4 osoby),
- warsztaty „Akademia wizerunku” (5 osób),
- warsztaty aktywizacyjno – integracyjne (10 osób)
- zajęcia kompensacyjne (7 osób).

Ponadto, w celu podniesienia kompetencji zawodowych, przeprowadzono następujące szkolenia:

- szkolenie prawo jazdy kat. B (3 osoby),
- magazynier z obsługą wózków jezdniowych (2 osoby),
- operator koparko-ładowarki (1 osoba),
- barman/ kelner (1 osoba),
- technolog robót wykończeniowych (1 osoba),
- stylizacja paznokci (1 osoba),
- florystyka (1 osoba),
- kadry i płace (3 osoby).

Osoby usamodzielniane bardzo chętnie decydowały się na udział w projekcie. Z rozmysłem wybierały proponowane im formy wsparcia, będąc zarówno świadomymi swojej sytuacji życiowej (brak własnych środków na sfinansowanie kursu zawodowego lub zajęć kompensacyjnych).

2.4. Rodzice dzieci umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego

Projektem została objęta grupa rodziców niewydolnych wychowawczo, których dzieci przebywały w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych na podstawie postanowienia sądu. Uczestnicy to osoby o niskiej samoocenie wykazujące się brakiem umiejętności w zakresie opieki i wychowania dzieci oraz prowadzenia gospodarstwa domowego; w większości w wieku aktywności zawodowej posiadające niskie wykształcenie i brak kwalifikacji, cechując się niskim poziomem motywacji do zmiany i nieposiadające wiedzy związanej z aktywnym poszukiwaniem zatrudnienia.

Kluczowym działaniem na rzecz tej grupy była organizacja „Szkół dla rodziców”. Program korekcyjno – edukacyjny miał na celu odbudowanie więzi rodzinnych, nabycie i rozwój umiejętności w zakresie opieki i wychowania dzieci, podwyższenie własnej wartości i nabycie umiejętności w zakresie samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego.

Program opierał się na koncepcji "Wychowania bez porażek" T. Gordona i stanowił adaptację amerykańskiego warsztatu A. Faber i E. Mazlish "Jak słuchać, żeby dzieci mówiły, jak mówić, żeby dzieci słuchały".

Koncentrował się na głównych czynnikach ryzyka i czynnikach chroniących przez zaburzeniami zachowania u dzieci związanych z sytuacją rodzinną. Celami programu było:

- uświadomienie rodzicom i wychowawcom, że skuteczność wychowania w znacznym stopniu zależy od osoby wychowującego – oznacza to, że aby zmienić dziecko, często należy zacząć od zmiany siebie.
- ukazanie prawdy, że skuteczne wychowanie nie może mieć miejsca, jeśli wychowujący nie opiera go na jasnym i czytelnym systemie wartości, który sam posiada i realizuje.
- pogłębianie samoświadomości i refleksji na temat skuteczności określonych metod wychowawczych, ułatwienie zakwestionowania niektórych funkcjonujących potocznie stereotypów i mitów - odnośnie wychowania.

Projekt „Aktywna integracja w Szczecinie” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- umacnianie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu przez naprawę i ochronę więzi emocjonalnych, budowanie klimatu zaspokajającego potrzeby miłości, bezpieczeństwa i akceptacji.

Celami bezpośrednimi było

- nawiązywanie efektywnej współpracy z dzieckiem.
- modyfikowanie niepożądanych lub nieodpowiednich zachowań bez stosowania różnorodnych form przemocy.
- uwalniania siebie i dziecka od ograniczającego lub wręcz zaburzającego rozwój osobowości funkcjonowania w rolach.
- mądrego wspierania procesu usamodzielniania się dziecka.
- pomocy w rozwoju pozytywnego i realistycznego obrazu siebie, swoich możliwości i zdolności, a także wzrostu zaufania i szacunku do siebie jako wartościowego człowieka.
- rozpoznawania, wyrażania i akceptowania uczuć, a także radzenia sobie z "trudnymi" uczuciami w duchu poszanowania godności osobistej człowieka.
- umiejętności aktywnego, wspierającego słuchania.
- wyrażania rodzicielskich oczekiwań w taki sposób, by były one przez dziecko respektowane.

Szkola dla rodziców rozpoczęła się od diagnozy wstępnej mającej na celu rozeznanie potrzeb oraz deficytów z w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodziny w środowisku.

Uczestnicy w ramach projektu zostali skierowani ponadto na spotkania z psychologiem i pedagogiem. Miały one na celu :

- analizę sprawności intelektualnej oraz możliwości poznawczych uczestnika,
- ocenę motywacji rodzica do zmiany sytuacji życiowej,
- rozpoznanie i analiza sposobów radzenia sobie ze stresem,
- pomoc w zakresie poczucia kontroli nad własnym życiem,
- pomoc w radzeniu sobie z obszarami problemowymi uczestnika.

W dniu 26.06.2010 r. w ramach projektu została zorganizowana jednodniowa wycieczka integracyjna do Gospodarstwa Agroturystycznego, Stądnina - Koński Gaj w Tanowie. Celem wycieczki była integracja społeczna uczestników i ich rodzin oraz umożliwienie im dostępu do dóbr i usług pozwalających na realizację potrzeb wyższego rzędu tj. aktywne spędzanie czasu wolnego.

Wycieczka była zorganizowana dla grupy rodziców dzieci umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo - wychowawczych oraz ich rodzin. W wycieczce uczestniczyło 18 osób.

Dla uczestników zostały zaplanowane różnego rodzaju atrakcje poprzez zawody sportowe i rekreacyjne m.in. toczenie beczki, wyścig w workach, łowienie jabłek, karmienie dzików i kóz, formowanie masy solnej, zwiedzanie gospodarstwa agroturystycznego, ognisko oraz przejażdżka na koniach wierzchem.

Ponadto w ramach projektu uczestnicy mieli możliwość skorzystania ze wsparcia doradcy zawodowego i pośrednika pracy. Jednocześnie byli objęci indywidualną opieką ze strony czterech pracowników socjalnych zatrudnionych w Biurze Projektu.

Po zakończeniu działań na rzecz ww. grupy osiągnięte zostały następujące rezultaty:

- opracowano 8 indywidualnych planów pracy z rodziną,
- zawarto 8 kontraktów socjalnych
- 11 osób uczestniczyło w zajęciach „Szkół dla Rodziców”,
- uzyskano 9 zezwoleń sądu na urlopowanie dzieci do domu rodzinnego z opieki zastępczej,
- 18 osób uczestniczyło w wyjeździe integracyjnym do Tanowa
- 4 osoby podjęły zatrudnienie,
- 3 dzieci z dwóch rodzin powróciło do domu rodzinnego.

Poprzez udział w projekcie uczestnicy odbudowali i wzmocnili więzi rodzinne, nabyli wiedzę i podwyższyli umiejętności w zakresie opieki i wychowania dzieci, podwyższyli poczucie własnej wartości. Rodzice nabyli umiejętności w zakresie samodzielnego prowadzenia gospodarstwa

---

Projekt „Aktywna integracja w Szczecinie” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

domowego, poprawili wypełnianie ról społecznych i komunikacji w rodzinie oraz nabyli umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

2.5. Osoby niepełnosprawne

W 2010 r. w ramach projektu „Aktywna integracja w Szczecinie” objęte wsparciem zostały osoby niepełnosprawne ze zdiagnozowaną chorobą SM (Stwardnienie Rozsiane).

Celem projektu była rehabilitacja zdrowotna i społeczna osób chorych na SM poprzez udział:

- w turnusie rehabilitacyjnym,
- indywidualnej rehabilitacji,
- indywidualnej konsultacji z psychologiem.

Umowy na rehabilitację podpisało 26 osób chorych na SM w tym 15 kobiet i 11 mężczyzn. Podczas 4 – tygodniowego pobytu na turnusie w Bornem Sulinowie, uczestnicy projektu mogli skorzystać z kompleksowej rehabilitacji. Centrum Rehabilitacji SM w Bornem Sulinowie jest bowiem nowo wybudowanym ośrodkiem prowadzącym wielospecjalistyczną rehabilitację osób chorych na Stwardnienie Rozsiane. Ośrodek spełnia europejskie standardy w zakresie wyposażenia i prowadzonej rehabilitacji – kinezyterapia, hydroterapia, fizykoterapia, ergoterapia, Centrum posiada Poradnię Neurologiczną Rehabilitacji Medycznej, Urologiczną, Gabinet Psychologiczny Gabinet Logopedyczny, Pracownię Terapii Zajęciowej, Socjoterapii i Muzykoterapii.

W ramach rehabilitacji indywidualnej, każdy z uczestników projektu skorzystał z 17 godzin rehabilitacji w miejscu zamieszkania oraz dodatkowych godzin rehabilitacji w miarę indywidualnych potrzeb i chęci poszczególnych osób.

W ramach konsultacji psychologicznej, osoby chore mogły skorzystać ze wsparcia psychologa, który udał się bezpośrednio do miejsca zamieszkania każdego uczestnika.

Na realizację potrzeb związanych z uczestnictwem w projekcie uczestnikom została udzielona pomoc finansowa w postaci zasiłków celowych lub specjalnych celowych, w tym także na pokrycie kosztów przejazdu na turnus rehabilitacyjny do Bornego Sulinowa oraz z powrotem z Bornego Sulinowa do Szczecina. Osoby, które nie mogły zapewnić transportu we własnym zakresie, miały możliwość skorzystania z transportu Sekcji Obsługi Komunikacji Osób Niepełnosprawnych MOPR w Szczecinie. Ponadto, uczestnicy objęci zostali pomocą w formie pracy socjalnej poprzez udzielane wsparcie, motywowanie do działania, kontakty z rodziną, lekarzami rodzinnymi czy też pielęgniarkami środowiskowymi osób chorych, itp.

Efekty udziału osób niepełnosprawnych w projekcie to:

- poprawa kondycji psychofizycznej uczestników,
- pogłębienie wiedzy na temat własnej choroby,
- poprawa akceptacji swojej sytuacji życiowej i zdrowotnej,
- nawiązanie nowych znajomości, otwarcie się na innych,
- nabranie pewności siebie i wzmocnienie poczucia własnej wartości,
- zmotywowanie do samodzielnie wykonywania ćwiczeń w miarę swoich możliwości zdrowotnych
- zaangażowanie członków rodziny osoby chorej do udzielania jej wsparcia

Dla większości uczestników, z uwagi na wysokie koszty rehabilitacji, tj. udział w turnusie rehabilitacyjnym czy indywidualna rehabilitacja w miejscu zamieszkania uczestnictwo w projekcie stanowiło ogromne wsparcie finansowe i jedyną możliwość skorzystania z tego rodzaju pomocy.

Projekt „Aktywna integracja w Szczecinie” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

3. Budżet

W 2010 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie na realizację projektu systemowego otrzymał dofinansowanie w kwocie 1 976 285,70 zł. Na podstawie umowy ramowej jednocześnie był zobligowany do wniesienia wkładu własnego w wysokości 219 587,30 zł.

W związku z działaniami aktywizującymi na koniec 2010 r. wykorzystano 1 909 104,74 zł pochodzących z dofinansowania oraz 218 140,30 zł w ramach wkładu własnego.

Tabela 6. Struktura wydatków w ramach projektu w 2010 r. z podziałem na zadania

Nazwa zadania w ramach Projektu	Wydatki na rok 2010			Wydatki kumulatywnie		
	Wydatki określone w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie realizacji projektu	Wydatki zatwierdzone przez IP/IPII	% realizacji	Wydatki określone w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie realizacji projektu kumulatywnie	Wydatki zatwierdzone przez IP/IPII kumulatywnie	% realizacji
Zadanie1: Aktywna integracja OPS	714 849,92	667 303,83	93,35	2 638 363,95	2 590 817,86	98,20
Zadanie2: Aktywna integracja PCPR	191 930,00	187 135,75	97,50	426 943,39	422 149,14	98,88
Zadanie3: Praca socjalna OPS	576 193,44	569 054,61	98,76	2 014 504,09	2 007 365,26	99,65
Zadanie4: Praca socjalna PCPR	146 184,12	145 748,76	99,70	316 642,19	316 206,83	99,86
Zadanie5: Zasiłki i Pomoc w naturze OPS wkład własny	145 982,60	145 982,60	100,00	593 098,60	593 098,60	100,00
Zadanie6: Zasiłki i Pomoc w naturze PCPR wkład własny	73 604,70	72 157,70	98,03	143 586,32	142 139,32	98,99
Zadanie7: Zarządzanie Projektem PCPR	121 432,18	121 400,00	99,97	702 119,99	702 087,81	100,00
Koszty pośrednie	225 696,04	218 461,79	96,79	507 031,86	499 797,61	98,57

Projekt „Aktywna integracja w Szczecinie” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Łącznie:	2 195 873,00	2 127 245,04	96,87	7 342 290,39	7 273 662,43	99,07

Tabela 7. Struktura wydatków w ramach projektu w 2010 r.

	Wydatki na rok 2010		Wydatki kumulatywnie	
	Wydatki określone w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie realizacji projektu	Wydatki zatwierdzone przez IP/IPII	Wydatki określone w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie realizacji projektu kumulatywnie	Wydatki zatwierdzone przez IP/IPII kumulatywnie
Dofinansowanie (PLN)	1 976 285,70	1 909 104,74	6 605 605,47	6 538 424,51
Dofinansowanie (%)	90,00	89,75	89,97	89,89
Wkład własny (PLN)	219 587,30	218 140,30	736 684,92	735 237,92
Wkład własny (%)	10,00	10,25	10,03	10,11

Projekt „Aktywna integracja w Szczecinie” jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Aktywna integracja w Szczecinie” jest współfinansowany przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

